

[Iver Poulsen.]

lejlighed sige, at det for os er et lille lyspunkt, at udenrigsministeren i sine bestræbelser også har landbrugets retfærdige, rimelige og af samfundsmæssige grunde helt nødvendige placering i tankerne. Disse bestræbelser tager vi nemlig som et udtryk for forståelse af den kendsgerning, som de uafhængige utrætteligt har fremhævet: at opretholdelsen af landbrugserhvervets nettovalutaindtjening simpelt hen er en nødvendighed, hvis vor levestof og den høje beskæftigelse skal bevares. Jo før denne sandheds erkendelse slår helt igennem, desto lykkeligere vil det være for hele det danske samfund.

Undertiden falder der imidlertid udtalelser, som rokker ved det spirende håb om, at regeringen og regeringspartiet er ved at få en større forståelse for landbrugets — og for øvrigt også for andre eksporterhvervs — samfundsmæssige betydning, som f. eks. da hr. Carl Petersen efter trekantforliget i dagbladet Aktuelt gav udtryk for, at partiet venstre var slået ind på den rigtige vej ved at samarbejde med socialdemokratiet, for venstres vælgerhær ville i den kommende tid blive flyttet fra landet til byen, hvor man vil møde den som funktionærer, arbejdere, studerende o. s. v., og hvis venstre ikke fører politik for disse vælgere, vil de snart forlade partiet, eftersom de kommende års politik vil blive interessepolitik imellem de store befolkningsgrupper mere end idépolitik.

En sådan udtalelse er mistrøstig. Den skyder idépolitikken endnu længere i baggrunden, og den indvarsler jo en ny klassekamp, en alles kamp mod alle, og det kan ikke tjene det fælles samfund til gavn — tværtimod — for i en sådan klassekamp glemmes det alt for ofte, at den største økonomiske interesse, vi alle sammen har, ligger i at give det erhvervsliv, hvoraf vi alle sammen lever, de bedst mulige konkurrencevilkår over for udlandet. Og når vi endelig skal tale om interessegrupper, hvad skal så de mindre interessegrupper stille op i et sådant spil? De bliver jo værgeløse. Selv om en befolkningsgruppe eller en erhvervsgruppe er talmæssigt mindre, kan dens samfundsmæssige betydning da godt være større end en mere talstærk interessegruppes; under alle omstændigheder har de

mindre befolkningsgrupper — interessegrupper, som de nu skal kaldes — krav på allermindst samme hensyntagen fra samfundets side som de store.

Danske fiskere hører f. eks. ikke til de talstærke erhvervsgrupper eller interessegrupper; det er ikke blot en erhvervsgruppe, der igennem en dygtig og modig arbejdsindsats skaber eksistensgrundlag for mange mennesker og hjem, men det er også en forholdsvis betydelig valutaskabende erhvervsgruppe, der trods stadig stigende omkostninger altid har klaret sig selv uden statsstøtte, og som også klart har tilkendegivet, at den ikke ønsker nogen form for statssubsidier. Derfor var det rimeligt og forståeligt, at fiskerierhvervet protesterede imod de sidste forhøjelser af bropengene og areallejerne, og vi finder det forkert, om ikke denne afgørelse tages op til fornyet overvejelse og til ændring, så der fra samfundets side bliver vist denne lille interessegruppe den forståelse, der kan bidrage til at styrke erhvervets indtjening og konkurrenceevne og dermed også bidrage til, at fiskerierhvervet ikke bliver affolket på grund af underbetaling.

Hvad angår landbruget, har dette erhverv måttet arbejde hårdt, billigt og alligevel dyrt, for trods stadigt svind i arbejdskraften har det præsteret at sætte sin produktion imponerende i vejret; men det er sket under en meget betydelig gældsstiftelse og en lige så betydelig forlængelse af arbejdsdagen. Bl. a. på grund af gældsstiftelsen er økonomien i mange landbohjem hårdt anspændt, og samfundets øvrige interessegrupper må forsøge at forstå dette og tænke over, hvilke alvorlige følger det vil få for hele samfundet, hvis et underbetalt landbrug mere eller mindre skal give op.

Under behandlingen af regeringens jordlovsforslag udtalte socialdemokratiets ordfører, at landbruget ikke havde opnået sin rimelige del af den almindelige indtægtsstigning, og det er så sandt, som det er sagt. Men på denne baggrund er det besynderligt, at trekantforligets partier ikke engang kunne vise landboudommen en så beskeden forståelse, at den blev befriet for den meningsløse ekstrabyrde, som fordoblingen af stempelafgiften er for generationsskiftet og landboudommens etablering. Det var naturligvis en skuffelse for de